

הרי שאול

היום הם מגלים רק טפח מן התפארת שהיתה להם בעבר. הרי שאול – גבעת הכורכר. לאורך רצועת החוף מן הכרמל ועד לקו המחבר את רחובות ועזה משתרעות שרשרות של גבעות כורכר וביניהן פרדסים וחולות. ומה יותר זכרון מן הזיכרון של רחצת לילה בחברת חברה בבריכת הפרדסים העומדת בראש גבעת כורכר ליד בית עובד או רחובות. אבל אנחנו עכשיו בכפר ויתקין ושם בראש הגבעה היה עומד ביתו של שאול קרבן שעל שמו הם קרויים "הרי שאול" בית כמו שילדים מציירים רבוע ועליו משולש ודלת אחת וחלון אחד ובפנים איש קטן ומשופם שאול קרבן השומר שהיה שומר שם עוד מימי השומר שזה מלפני העליה לקרקע לוואדי חווראת הוא עמק חפר. קרבן שעליו אמרו יודעי חן שהוא שיכור ואשתו מעשנת כקטר קיטור. למה הם שם ומה תפקידם לא היה ברור לנו כבר אז כשהיינו שם. ועוד בנין היה שם באוכף, על השביל המוליך ממזרח למערב עמד לו (ועומד גם היום) הבית הגדול. ביתו של האפנדי שמכר את קרקעות העמק ליהודים (בפועל ליהושע חנקין) כאן בבית הגדול גרו עשרים הראשונים. עשרים בחורים (ובחורות?) שבאו מחדרה דרך חוף הים (גשר העץ שעל נחל אלכסנדר עוד לא היה קיים). באו לחרוש את החריש הראשון שממנו התחילה ההתיישבות בעמק חפר ולהקים את הכפר הראשון הוא כפר ויתקין. בזמן שאני מספר אודותיו, עמד הבית גדול ושומם ופעורים לרווחה חלונותיו ודלתותיו הכפר הלך משם והוקם על גבעה אחרת קרובה יותר לים. וביום אביב יפה שלא קר ולא חם אמרה הגננת (או המורה): "היום נלך להרי שאול". איזו שמחה. הסוודרים עלינו מפאת קור הבוקר ואנחנו בשורה בדרך אל ההרים, מרחוק הכול אדום – אלה הכלניות, יותר קרוב כתום – אלה הנוריות, קרוב קרוב מציצים מבין חריצים – אלה הרקפות הנחבאת בנקיקי הסלעים, ואת הצבעונים מוצאים, אם מחפשים, בפאת הגבעה על גבול הפרדסים. באויר זמזמו דבורים על הגבעולים טפסו תולעים הרגלים היחפות הרגישו את העשב ולפעמים קוצים ואנו מוצאים וקוטפים וישן מפני חדש מוצאים. (עזריה אלון עוד לא שמר עליהם). חם ולח וצמא בגרון ואנו בדרך הביתה. איפה השורה? לאורך הדרך מפוזרים ילדים ופרחים מעולפים.. לימים בנו בראש הגבעה הודיה (סככה לגידול תרנגולי הודו) כיום היא גמרה את תפקידה אבל את גבעת הכורכר שיושרה אי אפשר להחזיר לכאן ועל גבעה אחרת בנו בית הבראה (כיום דיור מוגן) חלקו של הבית הגדול הוסב לבית קפה מסעדה, ועדיין מרבית חלונותיו פעורים לרווחה. ובכל זאת ליד הבית הגדול ממרומי הגבעה אפשר לראות משתרע למרחוק העמק שעדיין ירוק.